

แผนนวัตกรรมการเรียนรู้ของครู
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
โรงเรียนบ้านนาคำใหญ่(ราษฎร์บริบาล)

๑. ผู้จัดทำนวัตกรรม นางสาวหนึ่งฤทัย นาคเขียว

๒. ชื่อนวัตกรรม ห้องเรียน active learning โดยใช้บัตรภาพในการออกเสียง ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒

๓. ระยะเวลาดำเนินการ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

๔. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

(✓) แนวทางที่ ๒ การออกแบบและพัฒนานวัตกรรมชิ้นใหม่

๕. ประเภทของนวัตกรรม

(✓) นวัตกรรมการเรียนการสอน

๖. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

การจัดการศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ โดยเฉพาะการจัด การศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนามนุษย์ เพราะเด็กในวัยนี้เป็น วัยแห่งช่วงพลัง การเจริญเติบโตของชีวิตที่ควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูสั่งสอนอย่างถูกต้องเหมาะสม ตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อให้เติบโต เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต (สิริมา ภิญญอนันตพงษ์, 2554 : บท นำ) และจากพระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้พระราชทานในพิธีพระราชทาน ปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (สำนักราชเลขา,2540) ทรงพระราชทานว่า บุคคลจะพัฒนา ได้ก็ด้วยปัจจัยประการเดียว คือ การศึกษา การศึกษานั้นแบ่งเป็นสองส่วน คือ การศึกษาด้านวิชาการ ส่วนหนึ่งการอบรมบ่มนิสัยให้เป็นผู้มีจิตใจใฝ่ดี ใฝ่ เจริญ ละอายชั่วกลัวบาปส่วนหนึ่ง การพัฒนาบุคคล จะต้องพัฒนาให้ครบถ้วนทั้งสองส่วน เพื่อให้บุคคลได้มี ความรู้ไว้ใช้ประกอบการและมีความดีไว้ เกื้อหนุนการประพฤติปฏิบัติทุกอย่างให้เป็นไปในทางที่ถูกที่ควร การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะ พัฒนาบุคลากรของประเทศ โดยเริ่มพัฒนาตั้งแต่ปฐมวัยทั้งความรู้ทางด้าน วิชาการและการอบรมบ่ม นิสัยถือเป็นบทบาทสำคัญของบ้าน ชุมชน โรงเรียนที่มีความสำคัญต่อการพัฒนา ศักยภาพของเด็กใน การจะจัดกระบวนการอบรมเลี้ยงดู สั่งสอนและจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาเด็ก เติบโตตาม ศักยภาพทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญาโดยเฉพาะศักยภาพทางด้านปัญญานั้น เพียเจต์ (สิริมา ภิญญอนันตพงษ์, 2541 : บทนำ) ได้กล่าวถึง พัฒนาการทางสติปัญญาว่า ความสำคัญของ ความเป็นมนุษย์อยู่ที่มนุษย์มีความสามารถในการสร้างความรู้ผ่านการปรับตัวให้เข้ากับ สิ่งแวดล้อม ซึ่งปรากฏ ในตัวเด็กตั้งแต่แรกเกิด ความสามารถนี้คือ การปรับตัว (Adaptation) เป็น กระบวนการที่เด็กสร้างโครงสร้าง ตามความคิด (Scheme) โดยมีการปฏิสัมพันธ์ซึ่งซับซ้อนประสบการณ์ (Accommodation) ตามสภาพแวดล้อม เพื่อให้เกิดความสมดุลในโครงสร้างความคิด ความเข้า (Equilibration) ความสามารถนี้เป็นส่วนสำคัญของ โครงสร้างทางสมอง ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ศักยภาพ ด้านปัญญาเป็นพัฒนาการที่สำคัญควรพัฒนาให้กับเด็ก

ปฐมวัย ซึ่งหนึ่งในพัฒนาการทางด้านสติปัญญา คือ พัฒนาการทางด้านภาษา ภาษามีหน้าที่สำคัญที่ ฮอลิเดย์ (Holiday : 1997) กล่าวว่า หน้าที่ของภาษา คือ สิ่งที่เกิดใช้ในการแปลความหมายตั้งแต่ยังเล็ก ไวโกตสกี (Vygotsky, 1934 : 60) กล่าวว่า ภาษามีความสำคัญต่อพัฒนาการของมนุษย์ในแง่บุคคลและสังคมหลายทิศทาง ภาษาเป็นสื่อถ่ายทอดมรดกทางวิชาการและวัฒนธรรมจากสังคม หนึ่งไปยังอีกสังคมหนึ่ง จากคนรุ่นหนึ่งไปยังรุ่นถัดไป ภาษาเป็นระบบสัญลักษณ์ที่เพิ่มพูนพัฒนาการ ทางสติปัญญาในระดับบุคคล สังคมและอารยธรรมของโลก การพูดนับเป็นทักษะหนึ่งของภาษา การพูด 9 เป็นทักษะในการสื่อความหมายซึ่งเป็นทักษะการคิดพื้นฐานที่บอกแน่นอนว่าจะพูด เพื่อถ่ายทอด ความคิดเกี่ยวกับอะไรและเพื่ออะไร การจัดโครงสร้างของสิ่งที่ จะพูดได้ถูกต้องครบถ้วน การจัดลำดับ ความคิดของเรื่องที่จะพูดได้ต่อเนื่องและสอดคล้องกัน การเลือกวิธี นำเสนอและสำนวนภาษาให้ เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการพูด การเรียบเรียงความคิดทั้งหมดแล้วถ่ายทอด ออกมาเป็นคำพูด การใช้เทคนิคต่าง ๆ ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการนำเสนอความคิดด้วยการพูด เช่น น้ำเสียง สี หน้าท่าทาง จังหวะการพูดตามที่เรียบเรียงไว้ เพื่อนำเสนอความคิดของตนออกมาตามลำดับ ต่อเนื่อง ครอบคลุมประเด็นสำคัญและมีรายละเอียดครบถ้วน โดยใช้วิธีที่เหมาะสมทำให้ผู้ฟังเกิดการ ตอบสนองตามที่ผู้พูดต้องการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี, 2540 : 33) ความสามารถด้านการพูดของเด็กคือ ความสามารถทางภาษาที่เด็กแสดงออกด้วยการใช้ ถ้อยคำ ถ่ายทอด ความรู้สึก ความต้องการออกมาเป็นภาษาพูด เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจและสื่อสารได้อย่าง ถูกต้อง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ความสามารถทางด้านการพูดคำศัพท์ ความสามารถทางด้านการพูด เป็นประโยคและความสามารถ ทางด้านการพูดเป็นเรื่องราว ผู้ใหญ่ควรส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถ ทางด้านการพูดสูงขึ้น ซึ่งนับเป็นการ ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาที่จำเป็น เพราะเมื่อเด็กเติบโตขึ้น ภาษาพูดจะแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่พูดเป็น อย่างไรดังที่ นนทพันธ์ ภักดีผดุงแดน (2546 : 88) กล่าวว่า คนดีนั้นคือ ดีด้วยการมีวิชาความรู้ศิลปะศาสตร์ ต่าง ๆ และประพฤติดีพร้อมทั้งกาย วาจา ทั้ง อหยาศัยใจคอสุภาพเรียบร้อยสมกับหน้าที่ของตัว การ ปลูกฝังให้เด็กดีด้วยวาจาหรือมีการพูดดี พูด อย่างมีศิลปะนับเป็นหนึ่งในปัจจัยของการเป็นคนดี ซึ่งจำเป็น อย่างยิ่งที่จะต้องฝึกฝนตั้งแต่เยาว์วัย เมื่อมีศักยภาพทางด้านสติปัญญาในส่วนของภาษา คือการพูดแล้วการ ปลูกฝังให้พูดดีพูดดีพูดอย่างมี ศิลปะ จึงรวมเอาทั้งส่วนของการศึกษาด้านวิชาการและการอบรมบ่มนิสัยเข้าไว้ ด้วยกัน เนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันที่เทคโนโลยีเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มนุษย์จึง จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้สามารถเติบโตและเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต โดยปลูกฝังให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อ การรับรู้ เรียนรู้และการแสวงหาความรู้ตั้งแต่เกิด สิ่งสำคัญที่สุดก็คือ ภาษา เพราะภาษามีบทบาท สำคัญอย่างยิ่งต่อ การดำรงชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่มนุษย์สามารถใช้ ติดต่อสื่อสารได้รวดเร็ว เข้าใจง่ายสุดและนอกจากนั้นภาษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อกับ ผู้อื่นเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดและ ความรู้สึกที่มีต่อกัน การติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดความรู้สึกนี้ อาจจะสื่อออกมาหลายรูปแบบ เช่น ในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและแน่นอนที่สุดวิธีพูดย่อม เป็นวิธีติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด นอกจากนั้นการพัฒนาภาษาพูดยังเป็นจุดเริ่มต้นในการ พัฒนาภาษาอื่นติดตามมาอีกด้วย (กรมวิชาการ, 2541 : 1) การพูดและการสนทนาจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมากทั้งในชีวิตประจำวันและชีวิต การทำงาน

การพูดเป็นเครื่องมือสำคัญของการติดต่อสื่อสาร ทั้งนี้เพราะมนุษย์ต้องใช้ภาษาอยู่เสมอ 10 และใช้คำพูดในการสื่อสารถึงบุคคล (Personal media) หรือเป็นวิธีทางหนึ่งในการถ่ายทอดชักนำเอา ความรู้สึกนึกคิดของตน มาตีแผ่แสดงให้ผู้อื่นได้ทราบและเข้าใจ เมื่อเป็นเช่นนี้การพูดจึงเป็นเครื่องมือ สำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นการพูดการสนทนาที่ถูกต้องเหมาะสมจึงเป็น การสร้างบุคลิกภาพที่ดีสำหรับบุคคล ในอนาคต (สุภี วงศ์พลับ, 2555 : 2) การจัดการศึกษาปฐมวัยมุ่งเน้นเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กปฐมวัย ก่อนเรียนในระดับชั้น ประถมศึกษา แต่ด้วยอิทธิพลของการใช้ภาษามลายุทองถิ่นในชีวิตประจำวันจึงทำให้ พัฒนาการด้าน การใช้ภาษาไทยเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ในระดับชั้นสูงขึ้น จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้ ทราบว่า พัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่เด็กอาศัย อยู่เป็นประการสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ที่ว่า พฤติกรรมมนุษย์เป็นผล ปฏิสัมพันธ์ของ บุคคลกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ว่า พฤติกรรมของ มนุษย์เป็นผลปฏิสัมพันธ์ของ บุคคลกับสิ่งแวดล้อม แต่เนื่องจากบุคคลแต่ละคนแตกต่างกัน อีกทั้ง สิ่งแวดล้อมของบุคคลก็ไม่เหมือนกัน จึง ส่งผลให้พฤติกรรมของมนุษย์แตกต่างกัน ดังนั้น เมื่อเด็กอยู่ใน สภาพแวดล้อมที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองใน ชีวิตประจำวัน จึงได้แนวคิดว่าการเรียนรู้ด้านภาษา ของเด็กสามารถเปลี่ยนแปลงได้หากจัดสภาพแวดล้อมและ เทคนิควิธีที่เหมาะสม (กมลรัตน์ คชนอง เดช, 2554 : 1)

ข้าพเจ้าเป็นครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ว่าเด็กปฐมวัยมี ปัญหาในการใช้ภาษาไทย คือ พูดภาษาไทยไม่ชัด ใช้ภาษามลายุทองถิ่นในการสื่อสาร อีกทั้งยังขาดความ มั่นใจในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร จากเด็กปฐมวัย ๑๒ คน จะมีสภาพปัญหาดังกล่าว ๘ คน ซึ่ง จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังที่กล่าวมา ข้างต้น

ข้าพเจ้าจึงสนใจที่จะเตรียมความพร้อมทาง ภาษาไทยในการพูด โดยการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพเป็นสื่อ การสอน เพื่อพัฒนาทักษะทางการพูดของเด็กปฐมวัยให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น Active Learning เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยบูรณาการ การเรียนปนเล่น ซึ่ง สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ และสาระการเรียนรู้ ของแผนการจัดประสบการณ์ จาก การได้ลง มือปฏิบัติทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม เด็กที่มีนิสัยรักการอ่านจะเป็นเด็กที่ฉลาด รอบรู้ และมีความสามารถในการเรียนรู้ สามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการอ่านไปพัฒนาตนเองได้อย่างรอบ ด้านทั้ง ด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคมและสติปัญญา เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตและเรียนรู้ในชั้น ต่อไป

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

1. เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน เป็นไปตามวัย
2. เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีสุขภาพที่ดี และมีความสุขในการร่วมกิจกรรม
3. เพื่อให้เด็กปฐมวัยสามารถช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

๘. กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ จำนวน ๑๒ คน

โรงเรียนบ้านนาคำใหญ่(ราษฎร์บริบาล)

๙. เป้าหมาย

๙.๑ เชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นอนุบาล ๒ โรงเรียนบ้านนาคำใหญ่(ราษฎร์บริบาล) ร้อยละ ๘๐ ได้รับการพัฒนาทักษะการออกเสียง โดยใช้บัตรภาพ

๙.๒ เชิงคุณภาพ

พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน เป็นไปตามวัย มีสุขภาพที่ดี และมีความสุขในการร่วมกิจกรรม สามารถช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

๑๐. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี

๑๐.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ทฤษฎีที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ประกอบด้วยหลายทฤษฎี ซึ่งมีแนวคิดมาจาก ปรัชญาการศึกษาที่พัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้เกิดขึ้นเพื่อต่อต้านแนวคิดดั้งเดิม ที่การศึกษาหมกมุ่นแต่เนื้อหา สอนให้ท่องจำเพียงอย่างเดียว ทำให้ผู้เรียนพัฒนาด้านสติปัญญาอย่างเดียว ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่มีความกล้าและความมั่นใจในตนเองประกอบกับมีความก้าวหน้าในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้เกิดแนวความคิดปรัชญาการศึกษาที่พัฒนาการนิยมขึ้น ปรัชญานี้เน้นกระบวนการ โดยเฉพาะกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ เมื่อนำมาใช้กับการศึกษา แนวทางของการศึกษาจึงต้องพยายามปรับปรุงให้สอดคล้องกับกาลเวลาและภาวะแวดล้อมอยู่เสมอ การศึกษาจะไม่สอนให้คนยึดมั่นในความจริง ความรู้ และค่านิยมที่คงที่ หรือสิ่งที่กำหนดไว้ตายตัว ต้องหาทางปรับปรุงการศึกษาอยู่เสมอ เพื่อนำไปสู่การค้นพบความรู้ใหม่ ซึ่งในการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านการเขียนในครั้งนี้ ประกอบด้วย

๑. ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning theory) คือ แนวความคิดของนักจิตวิทยาที่พยายามจะอธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ และการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นผลของการฝึกฝนซ้ำซาก และเป็นไปในลักษณะถาวร ซึ่งไม่สามารถมองเห็นและสังเกตได้โดยตรง โดยที่นักจิตวิทยาแต่ละคนก็มีความเชื่อเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ในลักษณะที่แตกต่างกัน จึงเกิดมีทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญหลายๆ ทฤษฎี ซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้เป็นการกล่าวถึงกฎและหลักการ สามารถอธิบายเงื่อนไขว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นหรือไม่ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข, 2548 : 125)

๒. ทฤษฎีสรรรคนิยม (Constructivism) คือ แนวคิดที่เน้นพัฒนาผู้เรียนด้วยการสร้างความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมการพัฒนาภายในตัวบุคคล ให้พัฒนาความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาขึ้นด้วยตัวเองมากกว่าที่จะรับความรู้ หรือเกิดความเข้าใจจากบุคคลอื่น และบุคคลจะเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน และกระบวนการเรียนรู้ และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากการลงมือทำหรือการทำงาน และปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างผู้เรียนในลักษณะการเผชิญสถานการณ์จริง ซึ่งมีหัวใจสำคัญในการจัดการเรียนรู้โดย

เน้นการใช้ Active Process และจัดการเรียนรู้เป็นขั้นตอนเพื่อให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาโครงสร้างทางปัญญา ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้นั้น (อัญชลี สิริจันทร์วารวงศ์, 2543: 78)

๓. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบให้ความร่วมมือ (Cooperative and collaborative learning) กล่าวถึง ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ ๓-๖ คน ช่วยกันเรียนเพื่อให้บรรลุหมายของกลุ่ม โดยองค์ประกอบของการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การพึ่งพากันในทางบวก การปฏิสัมพันธ์เกื้อหนุนกันการกำหนดภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน การใช้ทักษะระหว่างบุคคล (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ 2552: 46)

4. ทฤษฎีโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิซึม (Social constructivism) ของ Vygotsky ที่เน้นการสร้างความรู้ในบริบทการเรียนรู้ทางสังคม โดยเปิดโอกาสให้ครูหรือผู้เรียนที่อาวุโสกว่าแสดงบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเชื่อว่าวัฒนธรรมจะเป็นเครื่องมือทางปัญญาที่จำเป็นสำหรับการสร้างความรู้ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาด้านพุทธิปัญญา รวมทั้งแนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพในการพัฒนาด้านพุทธิปัญญาที่อาจมีข้อจำกัดเกี่ยวกับช่วงของการพัฒนาที่เรียกว่า Zone of Proximal Development ถ้าผู้เรียนอยู่ระดับต่ำกว่า Zone of Proximal Development จำเป็นที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือในการเรียนรู้ ที่เรียกว่า Scaffolding และ Vygotsky เชื่อว่าผู้เรียนสร้างความรู้โดยผ่านทางปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น ได้แก่ เด็กกับผู้ใหญ่ พ่อแม่ ครูและเพื่อน ในขณะที่เด็กอยู่ในบริบทของสังคมและวัฒนธรรม (อมรินทร์ อัมพลพงษ์, 2559: 89)

ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะที่สำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและโลกนั้น ต้องมีแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning เพื่อผู้เรียนเกิดทักษะที่สำคัญซึ่งจะนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายการศึกษาโดย นักการศึกษาของประเทศไทยใช้คำภาษาไทย คำว่าการเรียนรู้เชิงรุกแทน Active Learning ซึ่งมีนิยามความหมาย ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564 : 20) ได้กำหนดความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) หมายถึง เป็นการที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ใช้ทักษะพื้นฐานในด้านการอ่าน การเขียน รวมทั้งการฟัง การตั้งคำถามและอภิปรายร่วมกันบูรณาการในการเรียนรู้ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้ ความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562 : 4) ได้กำหนดความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คือ การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และถาม

อภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2562 : 4) เสนอแนวคิดของ Active Learning คือ กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจลึกซึ้งด้วยการเชื่อมโยงผู้เรียนกับเนื้อหาในองค์ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง แนวคิดและทักษะผ่านการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

จากที่กล่าวมาในข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่จากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมและเชื่อมโยงจากความรู้เดิมด้วยตนเอง จากการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด การลงมือทำ การตัดสินใจ แก้ปัญหา และนำเสนอข้อมูล จากการเรียนรู้ของตนเองผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีและใช้ทักษะกระบวนการที่หลากหลาย ในการเรียนรู้

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564 : 21) ได้สรุปความสำคัญของการจัดเรียนรู้เชิงรุกไว้ ดังนี้

๑. การเรียนรู้เชิงรุก ช่วยส่งเสริมให้มีอิสระทางด้านความคิด และการกระทำของผู้เรียน การมีวิจาร์ณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาสมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง และมีการใช้วิจาร์ณญาณในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรม มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้กำกับทิศทางการเรียนรู้ ค้นหาวิธีการเรียนรู้ของตนเองสู่การเป็นผู้รู้คิด รู้ตัดสินใจด้วยตนเอง ดังนั้น Active Learning จึงเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูง ในการมีวิจาร์ณญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมิน ตัดสินใจ และการสร้างสรรค์

๒. การเรียนรู้เชิงรุก จะช่วยส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม จะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม

๓. การเรียนรู้เชิงรุก ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้กิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความรับผิดชอบ และทุ่มเทเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

๔. การเรียนรู้เชิงรุก ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งผู้เรียน และครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้เลือกใช้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีปัญญา เพื่อแสดงออกถึงตัวตน และศักยภาพของตัวเอง ส่วนครูผู้สอนต้องมีความตระหนัก แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ที่จะปรับเปลี่ยนบทบาท แสวงหาวิธีการ กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน สิ่งเหล่านี้จะทำให้ครูเกิดทักษะในการสอน มีความเชี่ยวชาญในบทบาทหน้าที่ ที่รับผิดชอบ เป็นการพัฒนาตน พัฒนางานและพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมกัน

๕. กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ช่วยสามารถรักษาผลการเรียนรู้ให้อยู่คงทนและยั่งยืน เพราะกระบวนการเรียนรู้ Active Learning สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่เกี่ยวกับความจำ โดยสามารถเก็บและจำสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ผู้สอน สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ได้ผ่านการปฏิบัติจริง สามารถเก็บในระบบความจำระยะยาว (Long Term Memory)

จากที่กล่าวมาในข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้เชิงรุก มีความสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนจดจำเรื่องที่เรียนได้อย่างคงทน และมีความเข้าใจอย่างลุ่มลึกจากการปฏิบัติจริงของตนเอง ที่เกิดจากการเรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ผ่านกระบวนการการคิด การลงมือทำและนำเสนอด้วยตนเอง ซึ่งในการพัฒนาวัตกรรมในครั้งนี้ ผู้จัดทำเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกสู่คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนที่จะช่วยส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

นักการศึกษาได้อธิบายถึงลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ไว้ดังนี้
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562 : 22) ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีดังนี้

๑. เป็นการพัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหาและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
๒. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน
๓. เปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้สูงสุด
๔. เป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล สู่ทักษะการคิดวิเคราะห์และประเมินค่า
๕. ผู้เรียน ได้เรียนรู้ความมีวินัย ในการทำงานกลุ่มร่วมกับคนอื่น
๖. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ และการสรุปของผู้เรียน
๗. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 22) สรุปว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning นั้นสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนอย่างหลากหลาย เช่น กระบวนการกลุ่มการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน การเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึกให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนทำเองจนสำเร็จตามเป้าหมาย มีการพัฒนาความคิดให้แก่ผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้กระตุ้นชักชวนระดมความคิด โดยคำนึงถึงหลักการสำคัญ ดังนี้

๑. สิ่งที่กำหนดให้ผู้เรียนทำต้องเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง
๒. กิจกรรมสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง
๓. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน
๔. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบงานกับชีวิตจริง
๕. ผู้เรียนสามารถสร้างสถานการณ์ตามที่ผู้สอนกำหนด
๖. ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง

๑๐.๒ แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

กระบวนการชุมชนทางวิชาชีพ จะช่วยยกระดับความรู้ความเข้าใจของครูแต่ละคน ทั้งมิติความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนและความรู้ความเข้าใจต่อการสอน เช่น หลักสูตร จิตวิทยาการสอน การออกแบบกิจกรรม การวัดและประเมินผล เป็นต้น

๑. PLC ช่วยยกระดับทักษะของครูแต่ละคน เช่น ทักษะการออกแบบการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร ทักษะ ICT ทักษะการวัดและประเมินผล ตลอดจนทักษะทางวิทยาศาสตร์ เช่น ทักษะการจัดการความขัดแย้ง ทักษะการจัดการอารมณ์ ทักษะการอยู่ร่วมกัน

๒. PLC ช่วยให้ครูแต่ละคนค้นพบความหมายของชีวิต ความหมายของการเป็นครูรู้สึกถึงคุณค่าของงานครู เห็นเป้าหมายที่สำคัญร่วมกันเป็นบุคคลและองค์กรการเรียนรู้ทำงานเป็นทีม มีความเป็นกัลยาณมิตร (ปณัสยา รัตนพันธ์ 2560 : 79)

กิจกรรมของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

๑. Dialogue หรือ กระบวนการสนทนาเพื่อเรียนรู้กันและกันด้วยการคุยกัน เน้นการฟังอย่างรู้เท่าทันจิตใจของตนเอง เพื่อขจัดการตัดสินใจที่เกิดขึ้นขณะฟัง การฟังนั้นก็จะได้เพิ่มความกรุณาต่อกัน ทุกคนจะมีโอกาสรับเนื้อความได้อย่างครบถ้วนทั้งมิติและเนื้อหา ตัวอย่างหัวข้อคำถามเพื่อ Dialogue เช่น หัวข้อที่แล้ว เราเห็นองค์กรเราเป็นอย่างไร อีกหัวข้อข้างหน้าเราอยากเห็นองค์กรเราเป็นอย่างไร อะไรที่หล่อหลอมให้เรา กลายเป็นคนแบบนี้ เราจะอยู่ตรงไหนของจักรวาล ซึ่งเราเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวอย่างไร เป็นต้น

๒. Lesson Study เป็นกระบวนการร่วมกันพัฒนากิจกรรมการสร้างการเรียนรู้ของกลุ่มครูตัวอย่าง หัวข้อคำถามเพื่อ Lesson Study เช่น ทำอย่างไรที่จะทำให้โรงเรียนพัฒนาปัญญาภายในให้กับผู้เรียน กิจกรรมฝึกฝนการรู้ตัวมีอะไรบ้าง ทำอย่างไรบ้างกับเด็กแต่ละวัย การฝึกให้เด็กได้ใคร่ครวญควรมีกิจกรรมใดบ้าง การฝึกฝน Dialogue มีกระบวนการอย่างไร เป็นต้น

๓. Share & Learn แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ ความสำเร็จหรือ ความล้มเหลวจากหน้างานของกันและกัน เน้นการอภิปรายร่วมกันอย่างสร้างสรรค์โดยมีเจตจำนงที่ดี ต่อการทำงานพัฒนาขึ้น อาจจะทำเป็นคู่ ทำเป็นกลุ่มย่อย และเป็นกลุ่มใหญ่ ตัวอย่างหัวข้อคำถาม เพื่อ Share & Learn เช่น อะไรคือปัญหาหรือสิ่งที่เราต้องการพัฒนา ทำอะไรบ้าง ทำอย่างไร ผลเป็นอย่างไร อะไรที่ยืนยันว่าเราได้พบผลเช่นนั้น เราสามารถทำอะไรได้บ้าง

๔. AAR (After Action Review) เป็นการร่วมกันอภิปราย สรุปในแต่ละแง่มุมหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมเพื่อทำให้เกิดการใคร่ครวญ หรือการทบทวนต่อเรื่องนั้นๆ ตัวอย่างหัวข้อคำถามเพื่อ AAR เช่น เห็นอะไร รู้สึกหรือคิดอย่างไร อะไรที่เราได้เรียนรู้ เป็นต้น

๕. การสร้าง PLC ยังครอบคลุมถึงเด็กและผู้ปกครองอันเป็นองค์ประกอบสำคัญทั้งในแง่ของเป้าหมาย กระบวนการและกิจกรรม หมายถึง PLC จะสร้างมวลพลังแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับคนที่แวดล้อมอยู่ให้พัฒนาขึ้น

๑๐. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

๑. สร้างแบบประเมินผลการออกเสียงระดับปฐมวัย ก่อนเรียน - หลังเรียน
๒. ประเมินผลการออกเสียงก่อนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยใช้แบบฝึกเสริม ทักษะการอ่านคำพื้นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒
๓. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยใช้บัตรภาพ บัตรคำพื้นฐานในการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒
๔. ประเมินผลการอ่าน หลังการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยใช้บัตรภาพและแบบฝึกทักษะการแยกหมวดหมู่

๑๑. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

ที่	เรื่อง	จำนวน
๑	บัตรภาพ <ol style="list-style-type: none">๑. ผู้ก่อตั้งจังหวัดอุบลราชธานี๒. สถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน๓. ประเพณีที่สำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี๔. คำขวัญจังหวัดอุบลราชธานี๕. บัตรภาพรวมทั้ง ๔ หัวข้อ	๒ ชั่วโมง ๒ ชั่วโมง ๒ ชั่วโมง ๒ ชั่วโมง ๒ ชั่วโมง
๒	แผนการจัดการเรียนรู้	๑๐ ชั่วโมง
๓	แบบสังเกตพฤติกรรม	๑๖ ข้อ

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีทักษะการออกเสียงคำจากบัตรภาพในเรื่องอัตลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี ที่สูงขึ้น มีทักษะการสังเกต การเปรียบเทียบลักษณะรูปร่างภาพสัญลักษณ์กับคำ ความมีวินัยในการร่วมกิจกรรม สามารถนำไปต่อยอดในการเรียนในชั้นที่สูงขึ้น

๑๔.การประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
๑.เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกชื่อตามบัตรภาพได้	ทดสอบ	บัตรภาพ	ผ่านร้อยละ ๗๐
๒.เพื่อให้นักเรียนแยกบัตรภาพตามหัวข้อได้	ประเมินทักษะการการอ่านออกเสียง	แบบประเมินทักษะการอ่านออกเสียง	ผ่านระดับดี
๓.เพื่อให้นักเรียนวินัย ใฝ่เรียนรู้ และรักความเป็นไทย	วัดเจตคติ	แบบวัดเจตคติ	ผ่าน

ลงชื่อ หนึ่งฤทัย นาคเชียว ผู้พัฒนานวัตกรรม

(นางสาวหนึ่งฤทัย นาคเชียว)

ครูอัตราจ้าง

ภาพกิจกรรม

กิจกรรมสรุปแยกหมวดหมู่(My mapping)

คุณครูเตรียมกระดาษให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ ๑ แผ่น

คุณครูแจกรูปภาพต่างๆให้แต่ละกลุ่ม

เด็กๆช่วยกันตัดรูปภาพที่คุณครูแจกให้

เด็กๆวาดรูปสัญลักษณ์แทนการเขียน

เด็กๆวาดสัญลักษณ์แทนการเขียน

เด็กๆช่วยกันแยกภาพออกตามหมวดหมู่ตามสัญลักษณ์

กิจกรรมสรุปแยกหมวดหมู่(My mapping)

ก่อนทำกิจกรรมคุณครูพาเด็กๆไปเก็บลูกตาดำตาแดงซึ่งเป็นวัสดุธรรมชาติของชุมชนมาตกแต่งงานกลุ่มของตนเอง

กิจกรรม การแยกบัตรภาพตามรูปสัญลักษณ์ (อาหารประจำจังหวัดอุบล, ประเพณีประจำจังหวัดอุบลฯ, สถานที่ที่สำคัญของจังหวัดอุบลฯ)

ภาคผนวก

เรื่องแผนการจัดประสบการณ์สัปดาห์ที่ ๑๔ วันที่ ๑๑-๑๕ พ.ย. ๒๕๖๗

หน่วย ชุมชนของเรา เรื่อง สถานที่ที่สำคัญของจังหวัดอุบลฯ

จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ	การประเมินผล
	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้			
<p>กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ</p> <p>ร่วมกิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบเพลงและดนตรีอย่างมีความสุข</p>	<p>(๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่</p> <p>(๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่</p>		<p>๑.กิจกรรมพื้นฐาน ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วบริเวณอย่างอิสระตามจังหวะ เมื่อได้ยินสัญญาณ “หยุด” ให้หยุดเคลื่อนไหวในทันที</p> <p>๒.เด็กร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลง”มาร์ชเมืองอุบล”ตามจินตนาการ</p>	<p>๑. เพลง “รถไฟ”</p> <p>๒. เครื่องเคาะจังหวะ</p>	<p>สังเกต</p> <p>การร่วมกิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบเพลงและดนตรีอย่างมีความสุข</p>
<p>กิจกรรมเสริมประสบการณ์</p>	<p>(๕) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง</p>	<p>สถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน</p> <p>๑.ผาแต้ม</p> <p>๒.ผาชนะได</p> <p>๓.อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ</p> <p>๔.สามพันโบก</p> <p>๕.น้ำตกแสงจันทร์</p>	<p>๑. ครุมนำรูปภาพสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานีให้เด็กดูทีละภาพและร่วมกันสนทนา</p> <p>(ภาพ ผาแต้ม ภาพสามพันโบก ภาพวัดพระธาตุหนองบัว วัดมหาวนาราม</p> <p>-ภาพนี้เด็กๆเรียกว่าอะไร</p> <p>-เด็กๆเคยไปเที่ยวที่ไหนบ้าง</p> <p>-เด็กๆรู้สึกอย่างไรบ้างเมื่อไปเที่ยวผาแต้ม</p>	<p>๑. ภาพผาแต้ม</p> <p>๒. ภาพวัดวัดสิรินธรวราราม</p> <p>๓.ภาพสามพันโบก</p>	<p>สังเกต</p> <p>การกล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม</p>

		<p>-วัดที่สำคัญใน จ.อุบล</p> <p>๑.วัดพระธาตุหนองบัว</p> <p>๒.วัดมหานาราม</p> <p>๓.วัดหนองป่าพง</p>	<p>-เวลาเราไปเที่ยวสถานที่ต่างๆ เราปฏิบัติตนอย่างไร</p> <p>๒.ครูให้อาสาสมัครเล่าความรู้สึกเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่ตนเคยไป</p> <p>๓. เด็กๆและครูร่วมกันสรุปถึงการปฏิบัติตนที่ดีในการท่องเที่ยวสถานที่ต่างๆ</p>		
<p>กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์</p> <p>(๑) ทำงานศิลปะร่วมกับเพื่อนอย่างมีความสุข</p> <p>(๒) กล้าพูดกล้าแสดงออก</p> <p>(๓) แสดงความพอใจในผลงานของตนเอง</p>	<p>(๕) การทำกิจกรรมศิลปะ</p> <p>(๓) การปั้น</p> <p>(๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>(๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ</p>		<p>๑. ครูแนะนำกิจกรรมสร้างสรรค์ ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> -ตกแต่งภาพจากทรายย้อมสี -การประดิษฐ์จากกระดาษและวัสดุธรรมชาติ <p>๒. ให้เด็กเลือกทำกิจกรรมสร้างสรรค์ ๒ กิจกรรมตามความสนใจ</p> <p>๓. ในระหว่างที่เด็กทำกิจกรรม ครูคอยให้คำแนะนำ การโรยทราย การปะติดเส้นฟาง การร่วมมือทำงานด้วยกัน</p> <p>๔. ให้เด็กนำเสนอผลงานของตนเองและบอกความรู้สึกที่มีต่อผลงาน</p>	<p>๑.กระดาษแบบภาพ</p> <p>๒.ฟางธรรมชาติ</p> <p>๓.กาว</p> <p>๔.สีไม้</p>	<p>สังเกต</p> <p>๑.การทำงานศิลปะร่วมกันเพื่อนอย่างมีความสุข</p> <p>๒.การกล้าพูดกล้าแสดงออก</p> <p>๓.การแสดงความพอใจในผลงานของตนเอง</p>

<p>กิจกรรมการเล่นตามมุม</p> <p>๑. เล่นร่วมกันกับเพื่อนได้</p> <p>๒. ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของ ผู้อื่นโดยมีผู้ชี้แนะได้</p> <p>๓. เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ ได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ</p>	<p>(๑) การเล่นอิสระ</p> <p>(๒) การเล่นรายบุคคลกลุ่ม ย่อยกลุ่มใหญ่</p> <p>(๓) การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของห้องเรียน</p>		<p>๑. ครูแนะนำมุมประสบการณ์ กติกา และวิธีการเล่นในแต่ละมุม และให้ เด็กเลือกเล่นตามความสนใจ</p> <p>๒. เด็กเลือกกิจกรรมเสรีตามมุม ประสบการณ์ตามความสนใจ เช่น -มุมธรรมชาติ -มุมหนังสือ -มุมบล็อก -มุมบทบาทสมมติ</p> <p>๓. เมื่อหมดเวลาครูให้สัญญาณหยุดเล่น เด็กช่วยกันเก็บของ</p>	<p>มุมประสบการณ์ใน ห้องเรียน</p>	<p>สังเกต</p> <p>๑. การเล่นร่วมกันกับ เพื่อน</p> <p>๒. การขออนุญาตหรือ รอคอยเมื่อต้องการ สิ่งของของผู้อื่นโดย มีผู้ชี้แนะ</p> <p>๓. การเก็บของเล่นของ ใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ ชี้แนะ</p>
<p>กิจกรรมเล่นกลางแจ้ง</p> <p>เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็น เส้นตรงโดยไม่ต้องกางแขน</p>	<p>(๒) การเล่นรายบุคคลกลุ่ม ย่อยกลุ่มใหญ่</p> <p>(๔) การเล่นนอกห้องเรียน</p>	<p>การเดินต่อเท้าเป็นเส้นตรง</p>	<p>๑. ครูแนะนำและสาธิตการเดินต่อเท้า เป็นเส้นตรง</p> <p>๒. เด็กเดินต่อเท้าเป็นเส้นตรง โดยมี ครูดูแลอย่างใกล้ชิด</p> <p>๓. เมื่อครูให้สัญญาณหมดเวลาเด็กเข้า แถวและทำความสะอาดร่างกาย</p>	<p>๑. เส้นตรง</p> <p>๒. นกหวีด</p>	<p>สังเกต</p> <p>การเดินต่อเท้าไป ข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน</p>

<p>กิจกรรมเกมการศึกษา นำชิ้นส่วนของภาพมาต่อให้เป็นภาพที่สมบูรณ์ได้</p>	<p>(๖) การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์</p>	<p>การสังเกตรายละเอียดของภาพ</p>	<p>๑.ครูแนะนำวิธีการเล่นเกมภาพตัดต่อ ๒. แบ่งเด็กออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้เด็ก ๑ กลุ่ม รับเกมภาพตัดต่อไปเล่น กลุ่ม อื่นๆ เล่นเกมการศึกษาชุดเดิม หมุนเวียนจนทุกกลุ่มได้เล่นเกมใหม่จนครบ</p>	<p>สถานที่ท่องเที่ยว ๑.ผาแต้ม ๒.ผาชนะได ๓.อุทยานแห่งชาติแก่ง ตะนะ ๔.สามพันโบก ๕.น้ำตกแสงจันทร์ -วัดที่สำคัญใน จ.อุบล ๑.วัดพระธาตุหนองบัว ๒.วัดมหาวนาราม ๓.วัดหนองป่าพง ๔.วัดถ้ำคูหาสวรรค์</p>	<p>สังเกต การกล้าพูดกล้า แสดงออกอย่าง เหมาะสม</p>
---	--	----------------------------------	---	---	--

บันทึกหลังแผนการสอน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ ชื่อหน่วย ชุมชนของเรา เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยว

บันทึกหลังสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยว ชื่อหน่วย ชุมชนของเรา
 เวลา ๑๕ ชั่วโมง ครูผู้สอน น.ส. ทวีใจภักดิ์ นาคเขียว

1. สรุปผลการจัดกิจกรรม
 จากการทำกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เด็กสามารถฟัง/ดู/จดจำ/ร้องเพลง
 ได้ดี เด็กส่วนใหญ่ ร่างกายแข็งแรง และทำงานเสร็จได้ กิจกรรมเสริมสร้าง
 ทักษะการฟังผู้อื่นพูดจนจบและสามารถโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ได้
 กิจกรรมเสริมสร้างสรีระร่างกายเคลื่อนไหวได้อย่างมีความสุข แต่จะมีเด็กส่วน
 น้อยที่ยังไม่สนใจในการทำงานศิลปะ กิจกรรมเสริมสร้างสมาธิ
 ที่เด็กและผู้เรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กิจกรรมเสริมกลางแจ้ง
 เด็กส่วนใหญ่สามารถช่วยเหลือตนเองได้และเล่นได้อย่างปลอดภัยของตนเอง
 ผู้เรียนส่วนใหญ่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ กิจกรรมเสริมสร้าง
 ผู้เรียนส่วนใหญ่สามารถช่วยเหลือตนเองได้และเล่นได้อย่างปลอดภัย
 เกม: จม

2. ปัญหาและอุปสรรค
นักเรียนบางส่วนไม่สนใจเล่นกับในบททำกิจกรรม

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข
ข้าพเจ้าจะลดเกมภาคปริศนา กับเด็ก เพื่อดึงความสนใจให้เด็กสนใจกิจกรรม
 มากขึ้น เพราะถ้าเด็กสนใจความสนใจที่เด็ก ๆ อยู่กับกิจกรรมได้ไม่นาน
 ข้าพเจ้าจึงจะพยายามเน้นชี้แนะสร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรมให้ชัดเจนขึ้น

ลงชื่อ ทวีใจภักดิ์ ครูผู้สอน
น.ส. ทวีใจภักดิ์ นาคเขียว
 ตำแหน่ง ครูอัตราจ้าง

บันทึกหลังสอน ตามแผนการเรียนรู้ฉบับนี้ ได้รับการพิจารณาแล้ว
 ความคิดเห็นผู้อำนวยการ
น.ส. ทวีใจภักดิ์ นาคเขียว เป็นวิทยากร มีหลักการ Active Learning
 ลงชื่อ [ลายเซ็น]
 (นายศรีชัย สุโพธิ์)
 ผู้อำนวยการโรงเรียน